

Gladio – kako je NATO koristio fašiste u borbi protiv revolucije u Europi

Još jedan tekst iz časopisa “Revolucija” donosi priču o “slobodnom svijetu” u vrijeme Hladnog rata koju će vam tranzicijski ideolozi “totalitarizma” uvijek prešutjeti. Marksisti-lenjinisti su uvijek tvrdili kako fašizam nije neki nezavisan pokret koji ima neku svoju specifičnu ideologiju. Suprotno liberalnim mitovima kako postoji parlamentarna demokracija i kapitalizam s jedne, te “totalitarizmi” ili “ekstremizmi” s druge strane, fašizam je uvijek služio samo kao posljednje sredstvo obrane kapitalizma od revolucije. Mussolini dvadesetih i Hitler tridesetih nisu došli na vlast

kada je “narod poludio” kako to vole prikazivati liberali, nego kad je vladajuća klasa zaključila da jedino “čvrsta ruka” fašizma može spriječiti dolazak komunista na vlast. Prijelomni trenutak Hitlerove karijere, tajna njegovog uspjeha, nisu bili ni jedni izbori, ni jedan prosvjed ili parada, nego njegov tajni sastanak i savezništvo s tada vodećim industrijalcima Njemačke, Alfredom i Gustavom Kruppom. I obje strane saveza toga su bile potpuno svjesne.

Vladajuće klase su praksu korištenja fašista za gušenje revolucije nastavile i nakon rata. Dobar primjer su brojni latinoamerički pučevi koje je izvodila vojska protiv narodnih pokreta i ljevičarskih vlada kako bi zaštitila interese američkog i zapadnoeuropskog kapitala. Međutim, puno je manje poznato kako je fašizam odigrao ključnu ulogu u uništenju revolucionarne alternative kapitalizmu i u Zapadnoj Europi, u kojoj je cijelo vrijeme na snazi bio sistem koji se voli predstavljati kao demokracija. Od kasnih osamdesetih intenzivno se piše o tzv. mreži Gladio (latinski “mač”), tajnoj operaciji američkih i britanskih službi u sklopu NATO-a kroz koju su regrutirali fašističke veterane, kao i nove fašističke organizacije u pokušaju gušenja zapadnoeuropske ljevice.

Počeci

Još za vrijeme Drugog svjetskog rata, američki Office of Strategic Services, preteča današnje CIA-e, osmislio je koncept “stay-behind” obrane. Koncept je izravno preuzet od nacista koji su planirali na području na istoku koje je oslobodila Crvena armija postaviti grupe dobro uvježbanih agenata koji bi vršili sabotažu i otežavali uspostavljanje nove vlasti. Kako je postajalo sve izglednije da će nacistička Njemačka doživjeti poraz, tako su američke i britanske tajne službe tu istu mrežu uključivale na svoj platni spisak. Pri tome je posebno važno reći kako ovi podzemni NATO-ovi i CIA-ini ratnici nisu, kao mnogi znanstvenici koji su prebjegli, svojim novim gospodarima davali nikakve izjave odricanja od svoje nacističke prošlosti ili slično. Dapače, njihove fašističke simpatije bile su im najbolja preporuka za posao koji su obavljali i najbolja garancija njihovog nepomirljivog antikomunizma.

Jedan poznati suradnik mreže “stay-behind” u tom početnom periodu bio je Klaus Barbie, nacistički zapovjednik Lyona (poznat pod nadimkom koljač Lyona) za kojeg je dokazano kako je osobno sudjelovao u sadističkim mučenjima zatvorenika uključujući i djecu. Prema snimljenim i javno dostupnim izjavama bivših suradnika CIA-e, Barbie je regrutiran baš zbog svoje poznate brutalnosti, a Amerikanci i Britanci su ga osim

redovite plaće nagrađivali i pažljivim skrivanjem identiteta. Barbie je kasnije otišao u Argentinu, pa u Boliviju gdje je savjetovao vojne hunte. Danas znamo i kako je dok je bio u Južnoj Americi postao suradnik zapadnonjemačke sigurnosne agencije (BND). Kako je Hladni rat gubio na važnosti, a Barbie postajao sve manje važan, između ostalog i zbog podmakle dobi, bilo mu je sve teže skrivati se i naposljetku su ga otkrili lovci na naciste. Osuđen je u Francuskoj zbog svojih zločina kasnih osamdesetih i nedugo nakon toga je umro. To što je BND regrutirala visoko rangiranog nacista ne treba osobito čuditi, pošto je i predsjednik te agencije od kraja rata do 1968. bio Reinhard Gehlen, glavni nacistički obavještajac za istočnu frontu za vrijeme rata.

No, naziv Gladio ostao je prije svega vezan za talijansku “stay-behind” operaciju. Tamo je mreža aktivirana već prilikom talijanskih općih izbora 1948. S obzirom na veliku vjerojatnost pobjede lijevog bloka pod vodstvom komunista na tim izborima, SAD je uložio ogromna sredstva u financiranje prljave kampanje koja nije samo uključivala manipuliranje izbornim rezultatima, nego i organiziranje nasilnih naoružanih bandi pod vodstvom fašističkih veterana koji su oružje dobivali izravno od policije. Sve to priznao je devedesetih bivši talijanski premijer i predsjednik Francesco Cossiga, tada i sam mladi aktivist talijanske desnice. Komunisti su naposljetku izbore izgubili, ali u periodu neposredno nakon rata, Italija je bila tek jedna od zemalja u kojoj su komunisti postali snaga koja je ozbiljno računala na mogućnost preuzimanja vlasti. Ilegalne i tajne mreže koje će kasnije postati poznate kao Gladio u mnogim od tih zemalja bile su ključni instrument održanja kapitalističkih režima. U Belgiji je tajna organizacija odgovorna za ubojstvo komunističkog vođe Julien Lahauta 1950. Ubojice nisu nikad pronađene ni suđene iako se kasnije pokazalo kako je jedan od ubojica (koji je priznao svoje sudjelovanje na smrtnoj postelji) bio u kontaktu s belgijskim tajnim službama neposredno nakon ubojstva.

Strategija tenzije

Službena svrha “stay-behinda” uvijek je bila organiziranje otpora zamišljenoj sovjetskoj invaziji na Zapadnu Europu. Na taj način su se aktivnosti mogle pravdati obranom “nacionalne sigurnosti”, a tajne službe su mogle imati odriješene ruke u obračunu sa ljevicom koja je bila proglašavana suradnikom fiktivne sovjetske okupacije. Dakako, malo je tu vrijedilo što dio te ljevice, posebno marksisti-lenjinisti kasnih šezdesetih, više nisu bili pro-sovjetski orijentirani. Gladio je u većini zemalja bila mreža fašista koje je država koristila protiv vlastitih građana ljevičarski političkih uvjerenja. Što je ljevica bila snažnija i bolje organizirana, to su metode fašista pod zaštitom države bile prljavije.

Italiju je tijekom sedamdesetih potresao niz terorističkih napada koji su imali za cilj stvoriti paniku među talijanskim stanovništvom. Prvi od tih napada bila je eksplozija na Trgu Fontana u Milanu u prosincu 1969. pri čemu je poginulo 17, a ranjeno 88 osoba. Iako je 2001. dokazano kako je država bila izravno upoznata s činjenicom da je napad izvršila fašistička grupa Ordine Nuovo (Novi poredak), policija je iskoristila priliku na za napad na ljevicu. Kako ne bi morali na sudu dokazivati krivicu ljevičarskih aktivista, policiji je glavni osumnjičeni Giuseppe Pinelli “slučajno ispao” kroz prozor sa četvrtog kata prilikom ispitivanja. Ispitivači nikad nisu osuđeni, a Pinelli je službeno smatran krivim sve do 2001.

Nakon ovog, uslijedili su i drugi napadi koje su uz Ordine Nuovo izvodile i druge fašističke grupe, a policija, čiji su vrhovi bili detaljno upoznati s motivima napada, redovito su terorizam pripisivali ljevičarskim grupama kao što su Brigade Rosse (Crvene brigade), Primera Linea (Prva linija), Lotta Continua (Borba se nastavlja) i

Potere Operaio (Radnička moć). Svrha ovih napada bila je dvostruka. Prvo, napadi su trebali diskreditirati ljevicu općenito, kako vanparlamentarnu, tako i onu parlamentarnu koja je kroz cijeli hladnoratovski period bila najozbiljnija opozicija vladajućim demokršćanima. Drugo, sijanje straha u stanovnicima Italije trebalo ih je natjerati u zagrljaj države, tj. trebalo ih je natjerati da mijenjaju slobodu za sigurnost i vjeruju "čvrstoj ruci države" da ih zaštiti od opasnosti koje je ona sama organizirala. Iako imperijalisti danas nastoje svaki oružani pokret proglasiti terorističkim, pravi terorizam, u svom izvornom značenju, odnosio se na strategiju stvaranja straha i panike u svrhu provođenja politika na koje narod inače ne bi pristao. I to je upravo ono što je radila talijanska država u suradnji s NATO-om i domaćim fašistima, a ne talijanska vanparlamentarna ljevica.

Ta strategija države u suradnji s fašistima prozvana je strategijom tenzije, umjetno stvorenom panikom koja je imala za cilj olakšati vladajućim klasama da se obračunaju s revolucionarnim pokretom svim potrebnim sredstvima. Slično kao i u Italiji, "stay-behind" mreža povezuje se i s nizom napada na civile u Belgiji tijekom ranih osamdesetih, kao i s eksplozijom na minhenskom Oktoberfestu 1980.

Pouzdanost se zna da su slične organizacije postojale i u drugim zemljama sa znatno slabijim ljevičarskim pokretima. Tako se Gladio u Švicarskoj zvao Projekt-26 i ilegalno je skupljao podatke o preko 8 000 "devijantnih" državljana. Tajne NATO-ove mreže odigrale su ključnu ulogu u sprječavanju rasta utjecaja ljevice neposredno nakon pada fašističkih režima u Portugalu i Španjolskoj koji su bili ravnopravni članovi NATO-a, Britanska otvoreno nacistička organizacija Column 88 služila je kao paravan britanskoj vojsci za provođenje obuke fašističkih aktivista iz cijele Europe, a mreža je postojala i u Danskoj, Norveškoj, Švedskoj, Finskoj, Austriji, Nizozemskoj, Luksemburgu, Cipru itd... Najdalje su tajne fašističke organizacije pod zaštitom NATO-a otišle u Grčkoj i Turskoj, gdje su izvele niz preventivnih državnih udara koji su trebali spriječiti jačanje utjecaja komunista. Turski dio Gladija, poznat kao kontragerila, posebno je poznat po zvjerstvima u borbi protiv radničkog i kurdskog nacionalnooslobodilačkog pokreta. Kao i u drugim zemljama, i u Turskoj je desnica najuže vezana uz policiju i NATO-ove strukture, a regrutirana je od bivših dobrovoljaca SS-a. Funkcioniranje turske desnice i njezina uloga u trenutnim tamošnjim sukobima svakako zaslužuju posebnu temu.

Gladio nakon svega

Postojanje "stay-behind" mreže bilo je grčevito negirano tijekom cijelog Hladnog rata. Njezina tajnost bila je osnovni preduvjet njene efikasnosti. Ključna otkrića o ovoj mreži možemo zahvaliti kolapsu talijanskog stranačkog sistema početkom devedesetih kada je niz istraga, uz brojne korupcijske afere, izbacio na vidjelo i usku povezanost stranaka i države s terorističkim operacijama. Talijanska otkrića potaknula su niz istraga i u drugim zemljama i danas je nemoguće negirati postojanje Gladija. No, ono što ostaje nepoznato je koliko je te mreže još uvijek aktivno. Saznanja koja imamo o načinu na koji je funkcionirao Gladio za vrijeme Hladnog rata svakako bacaju novo svjetlo i na ekstremnu desnicu danas, kako onu tajnu, kao što su njemačke nacističke terorističke ćelije, tako i na izbornu orijentiranu "populističku desnicu". U svakom slučaju je jasno kako je stvarnost fašizma puno kompliciranija i zlokobnija od onog u što nas žele uvjeriti institucije.